Lietas Nr. 11350312105
Lietas arhīva Nr. SKK-0633-16

LĒMUMS

Rīgā 2016.gada 8.decmebrī

Latvijas Republikas Augstākā tiesa šādā sastāvā:

tiesnesis V.Čiževskis
tiesnesis A.Freibergs
tiesnesis P.Opincāns

izskatīja rakstveida procesā krimināllietu sakarā ar apsūdzētā /A.A./ aizstāves I.Lauces kasācijas sūdzību par Rīgas apgabaltiesas 2016.gada 19.februāra spriedumu un

k o n s t a t ē j a

Ar Rīgas apgabaltiesas 2012.gada 30.augusta spriedumu
/A.A./,/personas kods/,
atzīts par nevainīgu Krimināllikuma 175.panta ceturtajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un attaisnots;
atzīts par nevainīgu Krimināllikuma 184.panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un attaisnots.

Vēl ar pirmās instances tiesas spriedumu /V.S./ apsūdzībā pēc Krimināllikuma 175.panta ceturtās daļas un 184.panta otrās daļas, /V.K./ apsūdzībā pēc Krimināllikuma 175.panta ceturtās daļas un 184.panta otrās daļas, /R.T./ apsūdzībā pēc Krimināllikuma 175.panta ceturtās daļas, /Z.O./ apsūdzībā pēc Krimināllikuma 20.panta ceturtās daļas un 183.panta otrās daļas, /Z.Z./ apsūdzībā pēc Krimināllikuma 20.panta ceturtās daļas un 183.panta otrās daļas, /P.I./ apsūdzībā pēc Krimināllikuma 20.panta ceturtās daļas un 183.panta otrās daļas atzīti par nevainīgiem un attaisnoti.

Izskatījusi lietu apelācijas kārtībā, Rīgas apgabaltiesa ar 2016.gada 19.februāra spriedumu atcēla Rīgas apgabaltiesas 2012.gada 30.augusta spriedumu.

Ar Rīgas apgabaltiesas 2016.gada 19.februāra spriedumu /A.A./ atzīts par nevainīgu apsūdzībā pēc Krimināllikuma 184.panta otrās daļas un attaisnots.

Ar apelācijas instances tiesas spriedumu /A.A./ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 175.panta ceturtajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 3.punktu, ar naudas sodu 10 minimālo mēnešalgu apmērā, t.i., 3700 *euro*.

Turklāt ar apelācijas instances tiesas spriedumu /A.A./ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 175.panta ceturtajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 3.punktu, ar naudas sodu 10 minimālo mēnešalgu apmērā, t.i., 3700 *euro*.

Ar apelācijas instances tiesas spriedumu /A.A./ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 175.panta ceturtajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 3.punktu, ar naudas sodu 10 minimālo mēnešalgu apmērā, t.i., 3700 *euro*.

Turklāt ar apelācijas instances tiesas spriedumu /A.A./ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 175.panta ceturtajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 3.punktu, ar naudas sodu 10 minimālo mēnešalgu apmērā, t.i., 3700 *euro*.

Ar apelācijas instances tiesas spriedumu /A.A./ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 175.panta ceturtajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 3.punktu, ar naudas sodu 10 minimālo mēnešalgu apmērā, t.i., 3700 *euro*.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu galīgais sods /A.A./ noteikts naudas sods 20 minimālo mēnešalgu apmērā, t.i., 7400 *euro*.

Vēl ar Rīgas apgabaltiesas 2016.gada 19.februāra spriedumu /V.S./, /V.K./, /R.T./ atzīti par vainīgiem un sodīti pēc Krimināllikuma 175.panta ceturtās daļas; apsūdzētie /V.S./ un /V.K./ apsūdzībā pēc Krimināllikuma 184.panta otrās daļas atzīti par nevainīgiem un attaisnoti;

/P.I./ atzīts par nevainīgu apsūdzībā pēc Krimināllikuma 20.panta ceturtās daļas un 183.panta otrās daļas un attaisnots, /P.I./ atzīts par vainīgu pēc Krimināllikuma 314.panta otrās daļas un saskaņā ar Krimināllikuma 59.panta trešo daļu atbrīvots no soda;

/Z.Z./ atzīts par nevainīgu apsūdzībā pēc Krimināllikuma 20.panta ceturtās daļas un 183.panta otrās daļas un attaisnots, /Z.Z./ atzīts par vainīgu pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 314.panta otrās daļas un saskaņā ar Krimināllikuma 59.panta trešo daļu atbrīvots no soda;

/Z.O./ apsūdzībā pēc Krimināllikuma 20.panta ceturtās daļas un 183.panta otrās daļas atzīts par nevainīgu un attaisnots, saskaņā ar

Krimināprocesa likuma 377.panta pirmās daļas 3.un 5.punktu kriminālprocess apsūdzībā pēc Krimināllikuma 314.panta pirmās daļas pret /Z.O./ izbeigts.

Solidāri no /A.A./, /V.S./, /V.K./ piedzīta kaitējuma kompensācija cietušā /G.K./ labā 2495,72 *euro* apmērā.

Ar Rīgas apgabaltiesas 2016.gada 19.februāra spriedumu /A.A./ atzīts par vainīgu piecos Krimināllikuma 175.panta ceturtajā daļā paredzētajos noziedzīgajos nodarījumos par to, ka viņš organizētā grupā nolaupīja svešu kustamu mantu lielā apmērā.

Kasācijas sūdzību par Rīgas apgabaltiesas 2016.gada 19.februāra spriedumu iesniegusi apsūdzētā /A.A./ aizstāve I.Lauce.

Aizstāve uzskata, ka apelācijas instances tiesas nolēmums atceļams daļā par /A.A./ atzīšanu par vainīgu Krimināllikuma 175.panta ceturtajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un daļā par solidāru kaitējuma kompensācijas piedziņu /G.K./ labā.

Aizstāves ieskatā, apelācijas instances tiesa pieļāvusi Krimināprocesa likuma 574.panta 2.punktā paredzēto Krimināllikuma pārkāpumu. Turklāt apelācijas instances tiesa, nosakot /A.A./ naudas sodu, nav vērtējusi /A.A./ mantisko stāvokli. Tādējādi apelācijas instances tiesa pieļāvusi Krimināllikuma 46.panta otrās un trešās daļas pārkāpumu.

Apelācijas instances tiesa nepamatoti par /A.A./ atbildību mīkstinošu apstākli nav atzinusi to, ka /A.A./ ir noslēdzis izlīgumu ar cietušo SIA /Nosaukums A/ un atlīdzinājis zaudējumus. Tādējādi apelācijas instances tiesa pieļāvusi Krimināprocesa likuma 574.panta 1.punktā minēto Krimināllikuma pārkāpumu.

Aizstāve lūdz atcelt apelācijas instances tiesas spriedumu daļā par /A.A./ atzīšanu par vainīgu un sodīšanu pēc Krimināllikuma 175.panta ceturtās daļas.

Aizstāve iesniegusi kasācijas sūdzības papildinājumus, kuros papildus norāda, ka apelācijas instances tiesa pieļāvusi Krimināprocesa likuma 574.panta 2.punktā minēto Krimināllikuma pārkāpumu, jo tiesa spriedumā nav norādījusi, kuri konkrēti pierādījumi apstiprina /A.A./ vainīgumu. Turklāt noziedzīgā nodarījuma apraksts ir vispārīgs.

Apelācijas instances tiesa pieļāvusi Krimināprocesa likuma 46.panta otrās un trešās daļas pārkāpumu, jo nav noskaidrojusi vai /A.A./ strādā, kādi ir viņa ienākumi un ģimenes stāvoklis. Atbilstoši Krimināllikuma 41.pantam naudas sods kā pamatsods nosakāms atbilstoši noziedzīga nodarījuma kaitīgumam un vainīgā mantiskajam stāvoklim. Krimināllikuma 41.panta ceturtajā daļā paredzēts, ka vainīgā mantisko stāvokli nosaka, novērtējot viņa iespējas nekavējoties samaksāt naudas sodu vai gūt paredzamus ienākumus, kas viņam ļautu likumā noteiktajā kārtībā samaksāt uzlikto naudas sodu.

Apelācijas instances tiesa spriedumā atsaukusies uz liecinieku /G.E./ un /R.K./ sniegtajām liecībām tiesā. Tiesas spriedumā atreferētās liecinieku liecības neatbilst tiesas sēdes protokolā fiksētajam. Tādējādi apelācijas instances tiesa pieļāvusi Krimināprocesa likuma 575.panta trešajā daļā paredzēto Krimināprocesa likuma būtisku pārkāpumu.

Tiesa, nosakot kaitējuma kompensāciju cietušā /G.K./ labā, nav ņēmusi vērā, ka 2010.gada 22.oktobrī cietušajam atlīdzināta pieteiktā kaitējuma kompensācija.

Apelācijas instances tiesa spriedumā atzinusi, ka apsūdzēto vaina pierādīta ar /V.K./ dzīves vietā kratīšanas laikā izņemtajiem priekšmetiem un ierīcēm. Vienlaikus apelācijas instances tiesa nav ņēmusi vērā aizstāvības argumentu par to, ka Neatkarīgo ekspertu asociācijas eksperta atzinums par /V.K./ dzīves vietā izņemtās ierīces pielietošanas sfēru ir nepieļaujams pierādījums. Aizstāves ieskatā, eksperta atzinums ir nepieļaujams pierādījums, jo eksperts, veicot ekspertīzi, ņēmis vērā spēkā neesošas Latvijas Krimināprocesa kodeksa normas, kā arī eksperta atzinumā nav norādīts eksperta darba stāžs, sertifikāta numurs un izpētes metodika. Turklāt no ekspertīzes atzinuma izriet, ka eksperts pētījis priekšmetu, kas saskaņā ar iesaiņojuma aprakstu ir izņemts 2006.gada 21.janvārī /V.K./ dzīves vietā, savukārt kratīšanas protokolā nav norādīts, ka pētītais priekšmets būtu izņemts.

Augstākā tiesa atzīst, ka Rīgas apgabaltiesas 2016.gada 19.februāra spriedums atstājams negrozīts, bet apsūdzētā /A.A./ aizstāves I.Lauces kasācijas sūdzība un tās papildinājumi noraidāmi.

Apelācijas instances tiesas spriedums ir tiesisks un pamatots, tas atbilst Krimināprocesa likuma 511., 512.panta prasībām. Apelācijas instances tiesa pierādījumus izvērtējusi, ievērojot Krimināprocesa likuma 9.nodaļā noteiktās prasības. /A.A./ izdarītā noziedzīgā nodarījuma juridiskā kvalifikācija pēc Krimināllikuma 175.panta ceturtās daļas ir pareiza un atbilst tiesas konstatētajiem faktiskajiem lietas apstākļiem. Apelācijas instances tiesas spriedumā ir norādīti pierādījumi, kuri vērtēti pēc to attiecināmības, ticamības un pieļaujamības, un no tiesas sprieduma redzams, ka tiesai nav radušās saprātīgas šaubas par apsūdzētā /A.A./ vainīgumu viņam inkriminēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā. Saskaņā ar Krimināprocesa likuma 569.panta pirmo un trešo daļu kasācijas instances tiesa lietas faktiskos apstākļus neskaidro, pierādījumus lietā no jauna neizvērtē, tāpēc nav pamata izskatīt kasācijas sūdzībā un tās papildinājumos izteiktos iebildumus par Krimināprocesa likuma 574.panta 2.punktā minēto Krimināllikuma pārkāpumu, jo šie iebildumi faktiski attiecas uz pierādījumu vērtēšanu.

No tiesas sprieduma redzams, ka saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības /A.A./ noteikts naudas sods 7400 *euro* apmērā. Noteiktais naudas soda apmērs nepārsniedz Krimināllikuma 41.pantā un 50.pantā noteiktās robežas un pēc būtības ir vieglākais no soda veidiem, kādi paredzēti Krimināllikuma 36.pantā. Par katru Krimināllikuma 175.panta ceturtajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu /A.A./ sodīts ar naudas sodu 10 minimālo mēnešalgu apmērā. Galīgais sods /A.A./ noteikts, piemērojot daļēju sodu saskaitīšanas principu. Augstākās tiesas ieskatā, /A.A./ noteiktais sods nav netaisnīgs vai nesamērīgi bargs. Apelācijas instances tiesa, nosakot šādu soda veidu, nav pieļāvusi Krimināllikuma 41.panta pārkāpumu. Augstākās tiesas ieskatā, apsūdzētā materiālais stāvoklis un iespēja samaksāt noteikto sodu izvērtējams, bet noteicošais faktors ir noteiktā soda apmērs. Turklāt apelācijas instances tiesa spriedumā norādījusi, ka, izvērtējot apsūdzētā /A.A./ personību, noskaidrots, ka viņš agrāk nav sodīts, strādājis, darba vietā raksturots pozitīvi, apgādībā nepilngadīgs bērns, speciālistu uzskaitē nesastāv, ir konstatēta smaga saslimšana. Augstākā tiesa jau agrāk 2014.gada 29.aprīļa lēmumā lietā Nr.SKK-0150/14 norādījusi, ka apsūdzētā mantiskajam stāvoklim ir nozīme, nosakot soda apmēru, bet nevis

soda veidu. Apsūdzētā mantiskais stāvoklis nevar būt par iemeslu, lai viņam noteiktu smagāku soda veidu.

No apelācijas instances tiesas sprieduma un no apelācijas instances tiesas sēdes protokola redzams, ka tiesā kā liecinieki ir nopratināti /G.E./ un /R.K./, kā arī tiesā ir pārbaudīti viņu pirmstiesas kriminālprocesā sastādītie ziņojumi. Kasācijas instances tiesa nekonstatē Kriminālprocesa likuma normu pārkāpumus saistībā ar minēto personu nopratināšanu. Aizstāve kasācijas sūdzībā nav norādījusi, kādas, viņas ieskatā, apsūdzēto /A.A./ attaisnojošas liecības minētās personas ir sniegušas, un kuras nav norādītas tiesas spriedumā. Kasācijas instances tiesa atzīmē, ka liecinieku liecības nav pilnīgi jāatreferē spriedumā, bet jānorāda tikai tās, kas ir būtiskas apsūdzēto attaisnošanai vai notiesāšanai.

Apelācijas instances tiesa spriedumu pamatojusi arī ar Latvijas Neatkarīgo ekspertu asociācijas eksperta /A.H./ atzinumu Nr.295 (15.sējuma 16.lapa). Pirmās instances tiesa, taisot attaisnojošu spriedumu, norādījusi, ka eksperts savā atzinumā atsaucies uz Latvijas Kriminālprocesa kodeksa normām, kuras tajā laikā nebija spēkā, atzinumā nav ziņu par eksperta kvalifikāciju un darba stāžu. Apsūdzētā /A.A./ aizstāve kasācijas sūdzības papildinājumos norāda, ka šo pašu iemeslu dēļ eksperta atzinums ir nepieļaujams pierādījums.

Augstākās tiesas ieskatā, minētais eksperta atzinums konkrētajā gadījumā vērtējams kā dokuments, kas satur konkrētas lietas apstākļu pierādīšanai nozīmīgas ziņas un ir pieļaujams pierādījums lietā, jo tas izvērtēts kopumā un savstarpējā saistība ar citiem lietā pārbaudītiem pierādījumiem. Kļūdains ir aizstāves iebildums, ka eksperts savā atzinumā sniedzis atbildes par priekšmetu, kāds nav bijis izņemts apsūdzētā /V.K./ dzīves vietā. Augstākā tiesa atzīst, ka, aplūkojot eksperta atzinuma pētījuma daļu un kratīšanas protokolu, nepārprotami redzams, ka 2006.gada 31.janvārī pie /V.K./ izņemtais priekšmets, kas protokolā nosaukts par skenera korpusu, ir bijis /Nosaukums/ korpusā ievietotā ierīce, kura pakļauta eksperta pētījumam.

Augstākā tiesa norāda, ka apelācijas instances tiesa pamatoti apmierināja cietušā /G.K./ pieteikto kaitējuma kompensāciju un piedzina solidāri no /A.A./, /V.S./ un /V.K./ 2495,72 *euro* cietušā labā.

Apsūdzēto izdarītā noziedzīgā nodarījuma rezultātā /G.K./ nodarīts materiālais zaudējums 5782,55 *euro* (4064 latu) apmērā. AS /Nosaukums A/ atlīdzinājusi 3286,83 *euro* (2310 latus). Tādējādi tiesa pamatoti no apsūdzētajiem solidāri cietušā /G.K./ labā piedzina kaitējuma kompensāciju 2495,72 *euro* apmērā, t.i., daļā, kas nebija atlīdzināta.

Kasācijas instances tiesa noraida kasācijas sūdzībā izteikto iebildumu, ka apsūdzētais /A.A./ atlīdzinājis nodarīto kaitējumu, kas kopā ar noslēgto izlīgumu ar SIA /Nosaukums A/ varētu būt par pamatu apsūdzētā atbildību mīkstinoša apstākļa konstatēšanai. Kasācijas instances tiesa norāda, ka izlīguma noslēgšana ar cietušo un fakts, ka cietušajam nav materiāla rakstura iebildumu, nav pamats, lai šos apstākļus saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta pirmo daļu atzītu kā atbildību mīkstinošus. Turklāt no lietas materiāliem redzams, ka ne /A.A./, bet apsūdzētais /V.S./ atlīdzinājis SIA /Nosaukums B/nodarīto zaudējumu 4268,62 *euro* (3000 latu) apmērā.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 585., 587.pantu, Augstākā tiesa

n o l ē m a

Atstāt negrozītu Rīgas apgabaltiesas 2016.gada 19.februāra spriedumu, bet apsūdzētā /A.A./ aizstāves I.Lauces kasācijas sūdzību noraidīt.

Lēmums nav pārsūdzams.

Tiesnesis (paraksts) V.Čiževskis

Tiesnesis (paraksts) A.Freibergs

Tiesnesis (paraksts) P.Opincāns